
Zdražení kolejného aneb přímá dotace na ubytování studentů

Zdražení kolejného aneb přímá dotace na ubytování studentů

Článek zaslán redakci Pavlem Vychytilém a Jakubem Jarešem (Sociální komise AS UK)

Od začátku příštího akademického roku zdraží kolej. Průměrná výše kolejného bude přibližně 2.000,- Kč. To je fakt. Příčinou je zavedení přímých dotací na ubytování, na kterém se dohodli Ministerstvo školství (MŠMT), Rada vysokých škol (RVŠ) a zástupci studentů reprezentovaní Studentskou komorou RVŠ. Důvod je jasný: do současné doby dostávaly peníze na ubytování správy kolejí vysokých škol, které se často nechovaly úplně hospodárně. Peníze se navíc nedostaly ke studentům, na které kolej nezbyla. Nový model rozdělování peněz chce podporovat přímo studenty, tedy dát peníze studentovi do ruky, aby je použil dle vlastního uvážení, ať už se rozhodne pro ubytování na koleji nebo v soukromí.

Myšlenka to není špatná. Její provedení? Minimálně z pohledu studenta UK spíše nešťastné. Protože celková suma rozdělovaná mezi studenty je asi 640 miliónů Kč, bylo třeba stanovit kritéria, podle kterých budou tyto prostředky mezi studenty rozděleny. Na základě těchto kritérií (viz http://www.msmt.cz/Files/vysokeskoly/financovaniVS/Pravidla_uas.htm) získá peníze od státu nejdříve vysoká škola, která je pak bude muset rozdělit mezi své studenty formou ubytovacích stipendií. O tom, jak tyto peníze mezi své studenty rozdělí, rozhoduje vysoká škola sama.

Bohužel kritéria MŠMT jsou pro UK velmi nevýhodná: celková suma na přímé dotace je přibližně 640 miliónů Kč, studentů v ČR je asi 250 tisíc. Studentů UK je přibližně 42 tisíc, tedy šestina všech studentů v ČR. Suma, která připadne studentům UK bude ale jen 60 miliónů Kč, tedy méně než desetina všech prostředků. Příčinou tohoto nepoměru je jedno z kritérií ministerstva: vysoká škola dostane dotaci pouze na ty studenty, kteří studují v prvním studijním programu. Univerzita Karlova má vysoký podíl studentů, studujících v druhém studijním programu; dostali se nejdříve na jinou vysokou školu a teprve napodruhé byli přijati na UK. Univerzita Karlova je proto tímto jedním kritériem neúměrně znevýhodňována.

UK proto v současné době řeší problém, jak rozdělit malý objem finančních prostředků mezi velký počet svých studentů. Sociální komise AS UK ve spolupráci s vedením univerzity hledá takový systém, který umožní, aby stipendia byla vyplácena ve smysluplné výši. Prioritou pro nás jsou 1) sociálně potřební studenti, protože na ně dopadne zdražení kolejí nejvíce a 2) studenti doktorských studijních programů, protože podpora vědy a výzkumu je pro UK prioritou. Podrobný materiál připravený vedením univerzity a projednaný Sociální komisí naleznete [ZDE](#).

FAQ (často kladené otázky)

? Kolik tedy bude kolej stát?

Cena kolejného se bude velmi lišit kolej od koleje. Budeme platit tzv. režijní cenu (tzn. reálné náklady na provoz jednotlivých kolejí). Ceny pražských kolejích se budou pohybovat v rozpětí od 1.700,- do 3.500,- Kč. Uvažovaná cena za Větrník je přibližně 1.950,- Kč, Troja bude stát kolem 2.700,- Kč.

[PŘEDBĚŽNÉ CENY DALŠÍCH KOLEJÍ VIZ TABULKA](#)

? Kdo ubytovací stipendia dostane?

Stipendia dostanou studenti, jejichž rodinný příjem nepřesahuje 1,1 násobek životního minima. Uvažuje se také o zařazení skupiny studentů s příjmem do 1,8 násobku životního minima. Definitivní rozhodnutí padne, až bude znám počet studentů v těchto kategoriích (pracuje se na průzkumu). Případně zbylé peníze budou rozděleny mezi doktorandy nebo další skupiny studentů.

? Jak budou ubytovací stipendia vysoká?

To bude záviset na počtu studentů v jednotlivých kategoriích. Výše stipendií pro nejvíce sociálně potřebné by se měla pohybovat kolem 1.200,- Kč za měsíc, v nižší skupině to bude přibližně 960,- Kč. Výše stipendií pro doktorandy by mohla být omezena tak, aby nepřesáhla výši stipendií pro sociálně potřebné studenty.

? Jak se bude o ubytovací stipendia žádat?

Studenti budou žádosti podávat na Rektorát UK. Budou muset předložit potvrzení o přiznání sociálních dávek (pro studenty s příjmy do 1,0 násobku ŽM) nebo potvrzení o přiznání přídatků na nezaopatřené dítě (příjmy do 1,1 event. 1,8 násobku ŽM). V prvním případě vydává potvrzení obecní úřad obce s rozšířenou působností, ve druhém případě úřady práce (v Praze úřady městských částí).

? Jak budou stipendia vyplácena?

Stipendia budou vyplácena měsíčně na fakultách, samozřejmě s možností bankovního převodu.

? Budou stipendia dostávat také studenti ze Slovenska, případně jiných zemí EU?

Ano, budou. Kritériem bude podobně jako u českých studentů příjem nepřesahující 1,1 (event. 1,8) násobek ŽM. Univerzita dostane od státu dotace i na tyto studenty.

? Započítávají se stipendia do příjmů rodin?

Bohužel ano, je ale možné, že bude v dohledné době přijata novela zákona, která bude tuto situaci řešit.

? Proč není hranicí pro přidělení stipendia například 1,5 násobek životního minima?

UK nemá kapacity na to, aby zjišťovala u každého studenta jeho sociální situaci. Musíme se proto řídit potvrzeními, která vydává stát, a ten zná jenom kategorie občanů s příjmy do 1,1 násobku, do 1,8 násobku a do 3 násobku životního minima. Není proto možné zjistit, zda má někdo příjem do 1,5 násobku ŽM.

? Jaká budou kritéria pro získávání kolejí? Co když bude na některých kolejích velký převis poptávky nad nabídkou a naopak?

Systém rozdělování míst na kolejích zůstane z větší části zachován. Bude se nadále posuzovat dojezdnost a prospěch žadatele. Změnou je, že student už nebude zadávat jen preferovanou kolej, ale také lůžko na preferovaném typu pokoje na konkrétní kolej. Na každé kolejí budou stanoveny odstupňované ceny lůžek, podle komfortu příslušných pokojů (kolik lůžek pokoj má, zda má samostatné WC, sprchu, balkón, lednici, atd.). Žadatel zadá prvních deset preferovaných typů pokojů na různých kolejích, z nichž mu systém podle počtu bodů za dojezdnost a prospěch přidělí pokoj na nejvyšším možném místě v jeho žádosti. Domovské právo na kolej nebude vznikat.

? Budou se lišit ceny při krátkodobém a dlouhodobém ubytování?

Ano, bude výrazně zvýhodněno dlouhodobé ubytování. Pro ekonomický chod kolejí je důležité to, aby všechna lůžka byla stále obsazena. Krátkodobé ubytování bude nevýhodné, naopak při celoročním ubytování (12 měsíců) získá student jeden měsíc zdarma.

? Bude se přechod na přímé dotace týkat i menz?

Nepřímo. V současné době je totiž provoz menz na UK dotován asi 20 mil. Kč z provozu kolejí. Znamená to, že těchto 20 mil. Kč si budou muset menzy vydělat samy.

? Znamená to tedy zdražení jídel v menzách?

Asi ano. Npopulárním, ale nezbytným řešením může být rušení některých dalších menz, které jsou málo vytiženy a dlouhodobě ve ztrátě.

? Budou KaM hospodařit lépe?

Doufáme, že ano. Hledat úspory bude jedním z hlavních úkolů pro nového ředitele KaM.

? Může se změnit výše státní dotace, která na UK směřuje?

Pevně doufáme, že ano. Vedení univerzity s podporou akademických senátů univerzity i fakult s ministerstvem školství již jedná. A vzhledem k tomu, že vyhláška MŠMT řeší pouze rozdělování financí na 4. kvartál roku 2005 a pro rok 2006 se bude stanovovat vyhláška nová, naděje na změnu existuje. Ovšem tato změna si vyžádá zájem a aktivitu všech studentů. Studenti některých fakult chtějí v případě, že MŠMT nebude vstřícné, vystoupit důrazněji, například formou peticí. Sledujte proto bedlivě, jak se situace vyvíjí.

? Co bude UK dělat s kolejemi, na které se kvůli vysoké ceně nikdo nepřihlásí?

To je předčasná otázka, zejména proto, že nikdo netuší, zda takové koleje budou. Problém budeme řešit až nastane; uvažuje se o pronájmu soukromým subjektům.

? Kdo stanovuje kritéria pro rozdělování ubytovacích stipendií v rámci UK?

V případě UK je rozhodujícím orgánem Akademický senát UK, na tvorbě materiálů a kritérií pro přidělování stipendií se podílí především Sociální komise AS UK a vedení UK.

Další informace získáte:

? na stránkách Sociální komise AS UK (<http://www.cuni.cz/UK-924.html#1>)

? na stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (http://www.msmt.cz/Files/vysokeskoly/financovaniVS/Pravidla_uas.htm)

? nebo od svého zástupce v akademickém senátu fakulty nebo univerzity.

Zpracovali: Pavel Vychytil a Jakub Jareš (Sociální komise AS UK)